

Peter van Eerd:
**“Aardappelindustrie
 kiest voor West-Europa”**

Een zee van witte en paarsroze bloemetjes reikt tot de horizon. “Zwaar bloeiende planten is een teken van toenemende stress onder de grond”, vertelt Peter van Eerd, directeur van Danespo. Als we in de laatste week van juni het testveld bezoeken, brandt de zon al enkele dagen op het perceel net buiten Emmeloord. “De aardappelplanten steken veel energie in de bloemen, een teken dat het onder de grond niet goed zit,” legt Peter uit. Hij vertelt over de ontwikkeling van nieuwe rassen, de invloed van extreem weer en de groeiende markt voor frietaardappelen.

Al tientallen jaren reist Peter de wereld over om zich in te zetten voor zijn grootste passie: de aardappel. Als directeur van Danespo Holland is hij medeverantwoordelijk voor het in de markt zetten van de eigen rassen in vrijwel heel Europa. “We proberen het pootgoed zo dicht mogelijk bij de plaats waar het gebruikt zal worden te telen,” vertelt hij. Dat heeft twee voordelen. In de eerste plaats zijn de transportkosten lager, in de tweede plaats wordt er in gespeeld op het chauvinisme in bepaalde landen.

EIGEN POOTGOED TELEN

Danespo Holland exporteert het pootgoed ook naar overzeese bestemmingen met een vroege aardappelteelt. Voor bijvoorbeeld Bangladesh en Pakistan moet het pootgoed uiterlijk midden oktober verscheept worden om op tijd te zijn voor het nieuwe seizoen. Doordat de oogst in Denemarken twee tot drie weken later begint, zou die oogst te laat zijn voor het pootseizoen in deze markten. Om de eigen rassen in verschillende teeltomstandigheden te zien, worden de aardappelen in verschillende klimaatzo-

nes getest. “Marokko, Spanje, Italië, Egypte, Nederland, Scandinavië,” somt Peter enkele landen op waar de testvelden te vinden zijn. “Dat geeft stabiliteit in de testen.” De nieuwe rassen worden op een veelheid aan omstandigheden en eigenschappen getest en geselecteerd. Stressbestendig, opkomstgarantie, productie, ziektegevoelig: het zijn slechts enkele van de parameters waar de kwekers rekening mee houden. “We zien een tendens dat elk land eigen pootgoed wil telen en dat lukt vaak, ten dele,” analyseert Peter de markt. “In Nederland selecteren we streng op sommige resistenties, zoals nematoden resistentie, maar in zuidelijke landen weinig importantie hebben.”

MISLUKTE OOGST 2018?

“De graan- en aardappeloogst in Duitsland, Denemarken en Polen lijkt grotendeels te mislukken dit jaar door de droogte,” voorspelt Peter in de laatste week van juni. “In sommige gebieden heeft het sinds april niet meer geregend. In veel gebieden kunnen telers niet beregenen omdat het water te diep in de grond zit of omdat het te zilt is.”

Door het extremere weer is er een verschuiving te zien in de rassen. Na decennia waarin Bintje het leidende ras was voor de industrie, kiezen de frietfabrieken voor rassen met een betere oogstzekerheid, zoals Royal of Fontane. “Fontane was in het begin een ras als vele andere rassen totdat de stress- en bemesting tolerantie het ras ging onderscheiden,” vertelt Peter. De industrie zoekt een ras dat zekerheid kan bieden, want de productie mag niet stilliggen. “Je ziet dat er nu een selectie in de markt gemaakt wordt door het veranderende klimaat. Stressbestendige rassen die het onder alle omstandigheden goed doen en oogstzekerheid geven, worden belangrijker.”

te en droogte. Aan het begin van het perceel staat Peter stil en trekt een plant uit de grond. Tussen de wortels hangen bijna volgroeide aardappelen. “Dit is ons vroege ras Solist,” vertelt hij. “De aardappelen zijn al bijna volgroeid.”

AARDAPPELZAAD GEEN OPTIE

Peter wijst op vijf stroken op het testperceel waar hele kleine plantjes staan. In deze rijen zijn aardappelplantjes zoals uit zaad geplant (in vaktermen verspeend). “Je ziet hoe ver ze achterlopen op de pootaardappelen,” vertelt Peter. Het verschil in de groei is duidelijk zichtbaar. Terwijl de planten uit het normale pootgoed in bloei staan en de eerste knollen onder de grond gevormd worden, worstelen deze plantjes om te overleven. De extra tijd die nodig is om van een zaadje een aardappel te telen, is volgens hem een groot nadeel van het zaad. “Veel gebieden hebben beperkte groeiseizoenen. Met pootgoed heb je in negentig dagen een knol, maar met zaad gaat dat niet.” Daarnaast levert zaad een minder uniform product dan pootgoed.

KANSEN IN TEELT VOOR INDUSTRIE

Zeker voor de industrie is oogstzekerheid belangrijk. De afgelopen jaren is de vraag van de frietfabrieken fors gestegen. Daarom ziet Peter juist kansen voor de aardappelteelt in Nederland, België, Frankrijk en Duitsland: landen met het hoogste potentiële rendement. “De vraag is enorm,” ziet hij. “Het areaal stijgt omdat er nog altijd afzet gevonden wordt voor de verwerkte aardappelen. Als er geen markt voor was, dan moesten we ons zorgen maken.” Wereldwijd groeit de markt voor friet en aardappelproducten. “De industrie heeft extra capaciteit nodig en breidt in West-Europa uit. Dat doen ze vooral omdat hier de parameters goed zijn.” De infrastructuur is op orde, het klimaat is goed voor de aardappelteelt en de fabrieken kunnen dicht bij de telers gebouwd worden. “Als ze naar andere landen gaan, moeten ze veel meer investeringen doen om de teelt te moderniseren en de infrastructuur te verbeteren.”

mogelijke rotatie. Dat gaat een keer fout,” waarschuwt hij. In Wallonië was nog uitbreiding mogelijk, maar ondertussen loopt de teelt daar ook tegen de grenzen aan. Het gevaar schuilt zich onder andere in de ziektedruk. “We moeten ons zorgen maken over de continuïteit,” legt Peter uit. “Telers willen wel luisteren naar die waarschuwing, maar ze moeten ook een bedrijf runnen. Er moet wel brood op de plank komen. Telers hebben buffers om die risico’s op te vangen, maar de afgelopen jaren zijn er veel buffers verdampt.”

FRANSE AARDAPPEL VERDRINGT ZUID-EUROPESE TEELT

In het zuiden van Europa ziet Peter een andere trend. De teelt in Spanje, Portugal, Italië en Griekenland daalt. “Dat komt doordat de teelt in die landen niet rendeert of onvoldoende kwaliteit heeft. Die landen importeren meer aardappelen uit Frankrijk,” weet Peter. De Franse aardappelen hebben een betere kwaliteit en “kwaliteit is leidend.”

Terwijl Peter verder loopt over het aardappelveld stopt hij regelmatig om een plant te bekijken. Ook zonder kennis van aardappelteelt is bij sommige rassen te zien dat de planten het moeilijk hebben. Andere rassen lijken minder last te hebben van de warm-

“In de jaren ‘80 was ik op een aardappelconferentie in Algerije waar iemand de presentatie begon met in zijn ene hand een aardappel en in zijn andere hand een zakje met zaad,” herinnert Peter zich. Toen werd aardappelzaad al gepresenteerd als de toekomst, maar bijna veertig jaar later is het nog altijd het pootgoed dat gebruikt wordt voor de teelt. “Zaad is alleen een oplossing voor markten waar we met pootgoed niet kunnen komen,” vervolgt hij. Om pootgoed te vervangen door zaad, moet de hele infrastructuur in de keten op de schop. “Dat is een te grote revolutie.” (RM) ■

pve@danespo.com

T.+31 348 400 068
 E. info@jarwo.nl
www.jarwo.nl

- Chipslijnen
- Friteslijnen (vers, voorgebakken & diepvries)
- Groentenverwerkingslijnen
- Saproductielijnen

WesthoevePotatoes
 Holland

Verpakte aardappelen voor export naar alle bestemmingen in poly en jute van 10 kg tot 25 kg en Big Bags

Hofdijkseweg 42, 3253 KB Ouddorp
 Tel. +31 187 683137
 Fax +31 187 681274
info@westhoevepotatoes.nl
www.westhoevepotatoes.nl